अतत्त्वज्ञानवत् (a-tattvajñānava(n)t) *adj.* (a person) lacking in the knowledge of the ultimate reality अतत्त्वज्ञानवतः संसारं दर्शयित्वा तत्त्वज्ञानवतः संसारनिवृत्तिमाह TātpaṬ.(Vā.) 639. 25 (*on* iv. 2. 1)

अतत्त्वतस् (atattva-tas) *adv.* not in reality ततस्तत्त्वं गतं केन कुतस्त्वमतत्त्वतः NyāyVi. 2. 58 (comm. अतत्त्वतः अविद्यमानसद्भावाद्विचारात्); अतत्त्वतोऽन्यथाभावो विवर्तः VedāntKa. 2. 25 (*on* i. 1. 0); अतत्त्वतस्तदानीमपि तद्व्यवहारोपपत्तेः NyāySiA. 215. 5.

अतत्त्वता (atattva-tā) *f.* unreality कपालादीनामण्वन्तानां सर्वेषां अतत्त्वता प्रतिपादिता ··· तदतत्त्वताया अप्रदर्शनात् GuruCandr. i. 90. 3.

अतत्त्वदर्शन (atattva-darśana) *n.* false knowledge तमसाभिभवाज्जन्तुर्य(? र्या)थातथ्यं न विन्दति। अतत्त(? त्त्व)दर्शनात्सोऽथ त्रिविधं बध्यते ततः VāyuP. ii. 40. 58.

अतत्त्वदर्शिन् (atattvadarś-in) *adj.* [*f.* -inī] not knowing the reality अतत्त्वदर्शिन्यो हि भवन्त्यविदग्धानां धियः HarṣaC. 275. 1; Kād. 149. 22; TātpaṬ.(U.) 238. 18 (*on* 5 (3). 201); अहो असेव्याः साधूनां राजानोऽतत्त्वदर्शिनः KathāSaSāg. viii. 6. 152.

अतत्त्वदोष (a-tattvadoṣa) *m.* defect not pertaining to the nature of the probans (*hetu*) अतत्त्वदोषाद्छलजातिनिग्रहा विमतबोधोपायतयादृतास्ताकिकैः NayaVi. 140. 5 (*on* i. 1. 5)

अतत्त्वनिर्बन्ध (atattva-nirbandha) *m.* attachment to falsehood वितथाभिनिवेशोऽतत्त्वनिर्बन्धः DīpKa. 87. 15 (*on* 3. 134)

अतत्त्वनिष्ठ (atattva-niṣṭha) *adj.* based on unreality इतरेतरविरुद्धद्वैतवादाः···अतत्त्वनिष्ठाः ChāndoUBh. 355. 10 (*on* vi. 3. 2)

अतत्त्वपराङ्मुखत्व (atattvaparāṅmukha-tva) *n.* the state of being averse to whatever is unreal तत्त्वज्ञानावहितत्वमतत्त्वपराङ्मुखत्वं च मुनेः प्रतिपाद्यते VyaktiVi. 134. 7.

अतत्त्वप्रसङ्ग (atattva-prasaṅga) *m.* contingency of not being in an (effective) stage आद्येऽशालेरतत्त्वप्रसङ्गः द्वितीये तु शालेरेवातत्त्वप्रसङ्गः Ātma-TaVi. 84. 5.

अतत्त्वबुद्धिता (atattvabuddhi-tā) *f.* the nature of being false knowledge संशयस्यापि भवद्भिरतत्त्वबुद्धितयाङ्गीकारात् KhaṇḍanKhā. 1248. 9.

अतत्त्वभाषिन् (atattvabhāṣ-in) *adj.* telling lies दृष्टार्थातत्त्वभाषिणः। पाषण्डिनस्तापसादीन् परराष्ट्रे नियोजयेत् YuktiKa. 10. 5.

अतत्त्वरूप (atattva-rūpa) *adj.* [*f.* -ā] of unreal form यतस्तत्त्वरूपतया जनिताः संस्काराः बलवत्त्वादतत्त्वरूपप्रज्ञाजनितान् संस्कारान् बाधितुं शक्नुवन्ति RājMār. 21. 17; अतत्त्वरूपे यन्मिथ्यैव तत्त्वारोपणम् SaraKaṇṭhā. 364. 1; (भ्रान्तिः) अतत्त्वरूपा तत्त्वे SaraKaṇṭhā. 365. 8.

अतत्त्वरूपिणी (a-tattvarūpiṇī) *adj.* (*f.*) of a form different from the real nature (of a thing) भ्रान्तिः विपर्ययज्ञानं द्विधा सापि प्रयुज्यते। अतत्त्वे तत्त्वरूपा च तत्त्वे चातत्त्वरूपिणी SaraKaṇṭhā. 363. 11.

अतत्त्वलोलुप (atattva-lolupa) *adj.* desirous of the unreal यद् बुध्यते न तत्त्वं तद् यत्तत्त्वं तन्न बुध्यते। अतत्त्वलोलुपो लोको धिग्मू(? ङ्मू)खैर्विप्रतार्यते MalliC. 3. 158.

अतत्त्ववचन (atattva-vacana) *n.* utterance of falsehood न तत्त्ववचनं सत्यं नातत्त्ववचनं मृषा। यद्भूतहितमत्यन्तं तत्सत्यमिति कथ्यते SūktiRa. 10. 2 = Subhāṣi. 2969.

अतत्त्ववाद (atattva-vāda) *m.* false doctrine देहाद्बहिरात्मतत्त्वमतत्त्ववादोपहताः पठन्ति MahāViSt. 1(H.). 9; तस्य च अतत्त्ववादे हि विरोधं ब्रूमः NyāySiA. 191. 8.

अतत्त्ववादिन् (atattvavād-in) *adj.* propounder of falsehood or untruth निग्रहस्थानानि···तत्त्ववादिनमतत्त्ववादिनं चाभिसंप्लवन्ते NyāyBh. 333. 5 (*on* v. 2. 1); NyāyMañ. ii. 191. 1.

अतत्त्ववासना (atattva-vāsanā) *f.* latent impression of unreality उत्तरत्रातत्त्ववासनया कथं तत्त्वज्ञानोत्पत्तिप्रतिबन्धकवासनानिरासः S'atDū. 61. 5.

अतत्त्ववित्तम (atattvavit-tama) *adj.* most ignorant of the reality मया समं त(? य)त्त्वमतत्त्ववित्तमो मुधा कृतोन्मादविवादसादरः KāvyKaVṛ. 22. 5 (1. 4)

अतत्त्वविद् (a-tattvavid) *adj.* not knowing the truth or essence or real nature, ignorant अज्ञातौषधिमन्त्रस्तु···यश्च व्याधेरतत्त्ववित्। रोगिभ्योऽर्थं समादत्ते स दण्ड्यः···भिषक् BṛhaspaSm. 179. 10; BhāgP. iv. 3. 11; NaraP. 43. 9; अतत्त्ववित् अहंकारविमूढात्मा कर्ताहमिति मन्यते, तत्त्ववित्तु नाहं करोमि इति GītāBh.(S'aṅ.) 37. 6 (*on* 2. 21); BṛĀraUBhVā. ii. 1. 577; VedāntKa. 31. 7 (*on* i. 1. 1); अतत्त्वविरूज्यनवारकूटभूषायमाणाः पुरुषा यदीये। प्रज्ञाविशेषे निकषे प्रयान्ति विवर्णतां धर्षविधौ स्वकीयाम् Raghunā. 3. 13; 3. 6; Jīvān. 16. 7.

अतत्त्वविदुर (a-tattvavidura) *adj.* not knowing the truth अतत्त्वविदुरो जन्तुरमार्गज्ञ इवाध्वगः। अस्मिन् संसारकान्तारे बम्भ्रमीति TriṣaS'aPuC. iv. 4. 222.

अतत्त्वविद्वस् (a-tattvavidvas) *adj.* not knowing the truth अतत्त्वविदुषां शङ्के न पुच्छे ग्रहः UdaySuKa. 157. 23.

अतत्त्वविषय (atattva-viṣaya) *adj.* having (something) unreal as the object प्रमाणसिद्धयोःसंशयविपर्ययोरतत्त्वविषययोरप्रमात्वात् NyāyKu. 54. 18.

अतत्त्वविषयत्व (atattvaviṣaya-tva) *n.* the state of having (something) unreal as the object अतत्त्वविषयत्वेन परमार्थतोऽसाधुपि साधनमङ्गाय दूषणस्याप्रतिभासनात् साध्वित्युक्तम् TātpaṬ.(Vā.) 672. 5 (*on* v. 1. 1); गरुडोऽहमितिवदीश्वरोऽहमिति ज्ञानस्यातत्त्वविषयत्वात् S'rutaPra. ii. 576. 20 (*on* iv. 1. 3)

अतत्त्ववृत्ति (atattva-vṛtti) *adj.* engaged in the pursuit of an unreal object मतिमानतत्त्ववृत्तिः ··· विभाति भवान् KāvyPra. 130. 2 (comm. अवस्तुभूते विषये व्यवसायः यस्य तादृशः)

अतत्त्ववेदित्व (atattvavedi-tva) *n.* the state of being one who does not know truth or reality वरमितोऽतत्त्ववेदित्वम् ĀtmaSi. 26. 6; अहो विषयलोलत्वमहो चाज्ञानजृम्भितम्। अहो अतत्त्ववेदित्वम् SamarāSaṁ. 9. 377.

अतत्त्वव्यवच्छेदक (atattva-vyavacchedaka) *adj.* differentiating (an object) from the state of being other than that (object) तत्रोद्दिष्टस्यातत्त्वव्यवच्छेदको धर्मो लक्षणम् NyāyBh. 14. 3 (*on* i. 1. 3) (ASS. Ed.)

अतत्त्वशील (atattva-śīla) *adj.* practising the unreal (i. e. improper diction) अतत्त्वशीलस्य तत्त्वानिष्पत्तेः। न ह्यतत्त्वं शीलयतस्तत्त्वं निष्पद्यते KāvyālaṅSū. i. 2. 17.

अतत्त्वसंसक्त (attattva-saṁsakta) *adj.* attached to unreality अवैतु शास्त्राणि नरः ···करोतु···तपांसि···। अतत्त्वसंसक्तमनास्तथापि नो विमुक्तिसौख्यम्··· अश्नुते SubhāRaSaṁ. 144.

अतत्त्वसंस्कार (atattva-saṁskāra) *m.* subliminal impression which refers to unreality संस्कारबुद्धिः। चक्रक्रमेणावर्तमानानादिमप्यतत्त्वसंस्कारबुद्धिक्रमं बाधत एव TattvVai. 54. 12 (*on* 1. 50)

अतत्त्वसंभव (a-tattvasambhava) *m.* possibility of not being that एकत्र वृत्तिनियामकस्यापरत्र(? त्रा)तत्त्वसंभवात् GuruCandr. i. 30. 4.

अतत्त्वानुपातित्व (atattvānupāti-tva) *n.* the state of not referring to the truth or fact अतत्त्वानुपातित्वादतत्त्वानुपात्ययं निर्णयान्तो वितर्कः SaraKaṇṭhā. 370. 16; सोऽयं तत्त्वानुपातित्वादतत्त्वानुपातित्वाचोभयात्मा···वितर्कः SaraKaṇṭhā. 370. 23.

अतत्त्वानुपातिन् (atattvānupātin) *adj.* having the unreal as the final determination (वितर्कः) तत्त्वानुपात्यतत्त्वानुपाती यश्चोभयात्मकः। स निर्णयान्तः SaraKaṇṭhā. 369. 23; 370. 10.

अतत्त्वानुभव (atattvānubhava) *m.* incorrect apprehension, erroneous cognition तत्त्वानुभवः प्रमा। अतत्त्वानुभवोऽप्रमा SaptaPa. 140(39)

अतत्त्वानुभूति (atattvānubhūti) *f.* incorrect apprehension, erroneous cognition तत्त्वानुभूतिः प्रमेति न वाच्यम्।··· अतत्त्वानुभूतेः शुक्तिकारजतादिसंविदो व्यवच्छेदाय तत्त्वविशेषणमुपादेयमिति चेन्न NyāyKu. 41. 4.

अतत्त्वान्तरत्व (atattvāntara-tva) *n.* absence of the state of being a different category तस्य तन्नाशात् अतत्त्वान्तरत्वात् TarkSaṁ.(Ā.) 72. 19.

अतत्त्वावबोध (atattvābodha) *m.* non-cognition of the nature of what is not that तत्त्वबोधादथातत्त्वाबोधाद्रजतवेदनात् BrahmSi. 137. 18; VibhraVi. 64.

अतत्त्वाभिधान (atattvābhidhāna) *n.* expression of the unreal आत्मनो विशेषं जिज्ञापयिषोरतत्त्वाभिधानमसंबद्धम् Bhām. 306. 17 (*on* i. 4. 16)

अतत्त्वाभिनिवेश (atattvābhiniveśa) *m.* persistence in falsehood or incorrect notion हृदये व्याकुले दोषैरथ मूढः ···। विषमां कुरुते बुद्धिं नित्यानित्ये हिताहिते। अतत्त्वाभिनिवेशं तमाहुराप्ता महागदम् CaraS. vi. 10. 60 (1941 Ed.); i. 19. 12 (1922 Ed.); अतत्त्वाभिनिवेशसंस्कारकारी मोहोपचयः TattvPradi.(A.) 109. 1 (*on* 1. 86); अन्धतमसे तत्त्वेऽतत्त्वाभिनिवेशोऽतत्त्वे च तत्त्वाभिनिवेशः SyādvāMañ. 32(15)

अतत्त्वार्थ (atattvārtha) *adj.* having the unreal as object एकं ज्ञानं सात्त्विकं स्यात् पृथग् ज्ञानं तु राजसम्। अतत्त्वार्थं तामसं स्यात् AgniP. 380. 52.

अतत्त्वार्थवत् (atattvārtha-va(n)t) *adj.* having the unreal thing (for its object) यत्तु कृत्स्नवदेकस्मिन् कार्ये सक्तमहैतुकम्। अतत्त्वार्थवदल्पं च तत्तामसमुदाहृतम् MahāBhā. vi. 40. 22 (BhagGī. 18. 22)

अतत्त्वालोक (a-tattvāloka) *m.* absence of knowledge of reality अतत्त्वालोकजातेयमहंकारचमत्कृतिः। तापेन हिमलेखेव तत्त्वालोके विलीयते YogVā.